det Forslag, der blev oversendt fra Landstinget til Folketinget, havde Kvinderne samme Valgret og Valgbarhed som Mændene. Naar der desuagtet er gaaet over et halvt Aarhundrede derefter, før Kvinderne paany nu naaer saa vidt, saa skyldes det, at Folketinget fuldstændig ændrede hele Forslagets Grundkarakter. Fra at være et Menigheds-Anliggende blev de fri Fattigkasser efter Folketingets Affattelse af Lovforslaget en borgerlig-kommunal Institution, og al Tale om Kvinderne i Forbindelse med Valget er dermed forstummet.

— For en Tid! Thi adskillige Gange senere har Spørgsmaalet været fremme til Behandling i Rigsdagen. Der skal dog ikke her fremsættes et specificeret Regnskab over de enkelte Gange, Rigsdagen har arbejdet med Forslag i denne Retning, her skal blot anføres det mest karakteristiske i saa Henseende.

I 1873 stillede Brinck-Seidelin et Forslag i Landstinget til Forandringer i Loven om de fri Fattigkasser. Heri foreslog han, at enhver i Kommunen boende uberygtet Mand eller Kvinde, der har fyldt sit 25. Aar, skulde være valgbar; men valgberettigede skulde — paa samme Maade som hidtil — derimod kun Mændene være. Samme Bestemmelse fandtes i et Forslag om Oprettelse af Hjælpekasser i Stedet for de fri Fattigkasser, som i 1874—75 blev fremsat i Folketinget af Ingerslev (den senere Minister) og Thorup.

Noget videre kom man i 80'erne. I et Forslag, som i den sidste Halvdel af dette Aarti var fremme i Folketinget, og som ogsaa havde til Formaal at erstatte de fri Fattigkasser med en ny Institution, var de fuldmyndige, ugifte Kvinder eller Enker, der ikke var idømt vanærende Straffe og ikke ansat i privat Tjenesteforhold, og som ydede Bidrag til Kommunen, medtaget i Paragraffen om Valgbetingelserne. Men der var ikke Tilfredshed hermed. Holch ønskede „baade gifte og ugifte, baade bidragydende og ikke-bidragydende" Kvinder med i denne Virksomhed. Berg karakteriserede Udelukkelsen af de fuldmyndige Kvinder, der ikke betalte Skat, fra Valgret og Valgbarhed med Ordene, at det vilde være at *„sætte Lovens Skranker op for Lovens eget Øjemed"*.

Intet af disse Forslag naaede dog udenfor det Ting, hvori det var fremsat, og en endnu krankere Skæbne led et Forslag, som i December 1887 blev fremsat i Landstinget af Højskoleforstander L. Schrøder m. fl. Det var et Forslag til Ændring af Loven fra 1856 om de fri Fattigkasser, hvorefter fremtidig alle baade gifte og ugifte Mænd og Kvinder skulde være valgbare til denne Institutions Bestyrelse. Valgberettigede skulde de Sognebeboere være, der kunde deltage i Valg af den større Del af Byraadets eller den mindre Del af Sogneraadets Medlemmer, samt de Kvinder, der, bortset fra deres Køn, vilde være berettigede til at deltage i de nævnte Valg.

Men nu var der gaaet Kvindevalgrets-Forskrækkelse i det høje Ting, og man var straks paa det rene med, at her forelaa et Forsøg paa lumskeligen at liste Kvindernes Medbestemmelsesret ind i vort kommunale og politiske Liv ad en Bagdør. Det gjaldt altsaa om at faa denne Bagdør lukket forsvarligt i, Nøglen drejet det størst mulige Antal Gange rundt og Sikkerhedskæden for. Ubarmhjærtigt slagtede man derfor Forslaget ned ved mod 11 Stemmer at nægte det Overgang til 2. Behandling i Tinget. — Faren var afværget!

Ønsket om at medtage Kvinderne i Bestemmelserne om Valgret og Valgbarhed til Hjælpekassernes Bestyrelse er ogsaa blevet støttet af de fri Fattigkassers Bestyrelser, efter at disse ved Oprettelsen af „Fællesforeningen for Købstædernes fri Fattigkasser" har faaet et Organ at udtale sig igennem. Under stærk Tilslutning er der flere Gange paa denne Forenings Delegeretmøder talt for denne Sag. Naar den derfor nu endelig er gaaet igennem, saa vil vi fra denne Side kunne bringe ikke blot Kvinderne, men ogsaa Institutionen vor oprigtigste Lykønskning dertil. Vi nærer ikke et Øjebliks Tvivl om, at der herigennem er skabt yderligere Betingelser for Institutionens Udvikling til lige Gavn for de trængende og for Samfundet.

Og Bestemmelsen har denne Gang ikke voldt Vanskeligheder. Naar der fra det gamle Højres Side i Landstinget blev gjort Forsøg paa at faa Valgretsbetingelserne gjort afhængige af dem, der til enhver Tid var gældende for Valg til de kommunale Raad, saa skyldtes det efter Ordførerens Udtalelse aldeles ikke, at Partiet havde noget imod at give Kvinderne Valgret til Hjælpekasserne. Man faar uvilkaarligt Indtrykket af, at de frikonservatives og Flertallets Ordfører, Sonne, ypperligt karakteriserede Situationen i disse Ord: *„Hvorfor kæmpe en saa haardnakket Kamp for hver Fodsbred, der skal indrømmes Kvinderne paa Valgretsomraadet? Kampen er paa Forhaand haabløs, og maa efter min Mening ogsaa være det"*. Senere udtalte samme Taler, at der igennem Hjælpekasserne vil gives Kvinderne „en ønskelig Adgang til at naa en nyttig Træning som Vælgere, inden den Dag kommer, da de rimeligvis med flyvende Faner rykker ind i fuld Sidestilling med Manden ved samtlige kommunale Valg".

Forslaget i sin Helhed vedtoges enstemmigt ved 3. Behandling i Landstinget, idet dog Højrepartiernes Ordførere fandt Anledning til at pointere, at de ikke vilde føle sig bundne ved de her opstillede Valgretsbestemmelser, naar de mødte dem paa andre Omraader.

Imidlertid er sikkert alle nu paa det rene med, om Vedtagelsen af Valgretsbestemmelserne i Loven